

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4052/2018
27.02.2020. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Гордане Комненић и Јасминке Станојевић, чланова већа, у парници тужилаца АА, ББ, ВВ, ГГ, ДД, ЂЂ, ЕЕ, ЖЖ, ЗЗ, ИИ, ЈЈ, КК и ЛЛ, сви из ..., чији је пуномоћник Богољуб Гачевић, адвокат из ..., против тужених ЉЉ и ММ, оба из ..., чији је заједнички пуномоћник Зоран Цветковић, адвокат из ... и НН из ..., чији су пуномоћници Коста Милић и Светлана Ђурђев, адвокати из ..., ради утврђења, одлучујући о ревизији тужилаца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 3060/2016 од 14.12.2017. године, у седници већа одржаној дана 27.02.2020. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж 3060/2016 од 14.12.2017. године и предмет враћа другостепеном суду на поновно одлучивање о жалбама тужених.

Образложење

Пресудом Основног суда у Вршцу, Судска јединица Бела Црква П 364/14 од 05.03.2015. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужилаца и утврђено да је делимично ништав уговор о поклону закључен у ... дана 17.11.2009. године, оверен код Општинског суда у Белој Цркви под бројем Ов. .../... и то у делу којим је тужени ЉЉ поклонио туженима ММ и НН, свој сувласнички удео од $\frac{3}{4}$ на породичној кући у ..., у улици ... број ..., са земљиштем на коме се ова кућа налази, означеним као кат.парц.бр. ... и .../..., ЗКУЛ бр. ... К.О. ..., те је туженом ММ пренео удео од $\frac{1}{4}$ дела, а туженом НН удео $\frac{2}{4}$ дела, што су тужени дужни признати. Ставом другим изреке, одбачена је тужба у делу у ком је тражено да се наложи Служби за катастар непокретности у ... да изврши повратни упис предњих права, са имена туженог ММ и НН на име туженог ЉЉ. Ставом трећим изреке, тужени су обавезани да тужиоцима солидарно накнаде трошкове парничног поступка у укупном износу од 272.475,00 динара.

Апелациони суд у Београду је, пресудом Гж 3060/2016 од 14.12.2017. године, ставом првим изреке преиначио пресуду Основног суда у Вршцу, Судска јединица Бела Црква П.бр.364/14 од 05.03.2015. године, у првом ставу изреке и одбио тужбени захтев тужилаца којим је тражено да се утврди да је делимично ништав уговор о поклону закључен у ... дана 17.11.2009. године, оверен у Општинском суду у Белој Цркви под бројем Ов.бр. .../..., у делу којим је тужени ЉЉ поклонио туженима ММ и НН свој сувласнички удео $\frac{3}{4}$ на породичној кући у ... у улици ... број ..., са земљиштем на коме се кућа налази кп.бр. ... и .../..., ЗКУЛ

... К.О. ..., туженом ММ удео од 1/4, а НН од 2/4 дела, што су тужени дужни признати. Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима парничног поступка садржано у трећем ставу изреке пресуде Основног суда у Вршцу, Судска јединица Бела Црква П.бр.364/14 од 05.03.2015. године и наложено тужиоцима да туженима ЉЉ и ММ, накнаде трошкове парничног поступка у износу од 103.500,00 динара, а туженом НН у износу од 67.500,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужиоци су благовремено изјавили ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Одлучујући о изјављеној ревизији, у смислу одредбе члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр.72/11 ... 87/18), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија тужилаца основана.

Према утврђеном чињеничном стању, тужени ЉЉ, отац тужених НН и ММ, осуђен је условно на казну затвора у трајању од четири месеца, са роком провере од две године, због кривичног дела несавесно вршења прегледа животних намирница из члана 130. став 2. у вези става 1. КЗ РС, извршеног на штету тужилаца. Тужиоци су, ради остварења имовинскоправног захтева упућени на парницу. Након доношења првостепене пресуде у кривичном поступку, тужени ЉЉ је, предметним уговором о поклону закљученим у ... дана 17.11.2009. године, туженом ММ пренео $\frac{1}{4}$, а туженом НН $\frac{2}{4}$ идеалних делова куће, кућни број ..., у улици ... у ..., на кп.бр. ... и .../..., уписаној у ЗКУЛ ... К.О. Истим уговором, туженом НН, свој сувласнички удео од $\frac{1}{4}$ на тој непокретности пренела је његова мајка, ЊЊ. На основу предметног уговора, у лист непокретности број ... К.О. ..., тужени ММ и НН су, на непокретности која је била предмет уговора о поклону, уписани као сувласници са по $\frac{1}{2}$ идеалног дела. Тужени НН је, уговором о продаји од 17.10.2010. године, овереним под бројем Ов.бр. .../..., свој сувласнички удео на породичној кући у ... у улици ... бр. ..., са земљиштем на ком се кућа налази кп.бр. ... и .../..., уписана у ЗКУЛ ... К.О. ..., продао ММ из ..., која је у листу непокретности бр. ... К.О. ..., на основу решења РГЗ, Службе за катастар непокретности ... од 23.07.2014. године, уписана као сувласник, са туженим ММ са по $\frac{1}{2}$ идеалног дела, на наведеној непокретности. Пресудом Основног суда у Вршцу, Судска јединица Бела Црква П 158/12 од 16.11.2012. године, која је преиначена пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 1640/13 од 21.08.2013. године, тужени ЉЉ је обавезан да исплати тужиоцима износе са припадајућом каматом и тршковима и то: АА, 500.000,00 динара; ББ, 200.000,00 динара; ВВ, 150.000,00 динара; ГГ, 140.000,00 динара; ЗЗ, 150.000,00 динара; ИИ, 150.000,00 динара; ЈЈ, 140.000,00 динара; ЛЛ, 130.000,00 динара; КК, 140.000,00 динара; ЖЖ, 140.000,00 динара; ЂЂ 180.000,00 динара; ЕЕ 130.000,00 динара. Тужбом коју су суду поднели дана 10.06.2014. године, тужиоци су тражили да суд усвоји њихов тужбени захтев и утврди делимичну ништавост предметног уговора о поклону и то у делу којим је тужени ЉЉ поклатио туженима, ММ и НН, свој сувласнички удео од $\frac{3}{4}$ на породичној кући у ..., у улици ... број ..., са земљиштем на ком се кућа налази, у смислу одредбе члана 103. Закона о облигационим односима, наводећи да је спорни уговор закључен у циљу избегавања обавезе туженог ЉЉ према тужиоцима, што је противно начелу савесности и поштења и супротно циљу због кога је уговор о поклону законом установљен као институт.

Првостепени суд је тужбени захтев тужиоца усвојио пошто је закључио да је предметни уговор закључен противно начелу савесности и поштења прописаног одредбом члана 12. Закона о облигационим односима и представља злоупотребу права, па је због тога ништав у смислу одредбе члана 103. истог Закона. По мишљењу првостепеног суда, тужени су, при закључењу предметног уговора о поклону, били несавесни јер су знали да су првостепеном пресудом Општинског суда у Белој Цркви К. 285/07 од 03.07.2017. године, тужиоци упућени на парницу ради накнаде штете од њиховог оца, туженог ЈЉЈ, као последицу кривичног дела које је учинио на штету тужилаца, па је на тај начин тужени ЈЉЈ остао без непокретне имовине, како се из те имовине не би намирили тужиоци, као повериоци.

Другостепени суд је првостепену пресуду преиначио и тужбени захтев тужилаца одбио, јер је закључио да је првостепени суд чињенично стање у потпуности и правилно утврдио, али је погрешно применио материјално право, пошто ММ, као стицалац дела предметне непокретности, има положај нужног супарничара и мора бити обухваћена тужбом, сходно одредби члана 211. Закона о парничном поступку.

По налажењу Врховног касационог суда, основано се ревизијом тужилаца указује на битну повреду одредаба парничног поступка учињену у поступку пред другостепеним судом, у смислу одредбе члана 407. став 1. тачка 3. Закона о парничном поступку.

Другостепени суд је погрешно применио одредбу члана 211. Закона о парничном поступку, а то је било од утицаја на доношење правилне и законите пресуде, сходно одредби члана 374. став 1. истог Закона.

Одредбом члана 211. став 1. Закона о парничном поступку, прописано је да нужно супарничарство постоји ако по закону или због природе правног односа тужбом морају да се обухвате сва лица која су учесници материјално-правног односа. Ставом 2. те одредбе Закона прописано је да ако сва лица из става 1. тог члана нису обухваћена тужбом као странке, суд ће да одбије тужбени захтев као неоснован. Ставом 3. одредбе члана 211. Закона о парничном поступку, прописано је да о нужном супарничарству суд води рачуна по службеној дужности.

У овом случају, предмет спора је утврђење делимичне ништавости уговора о поклону закљученог између тужених. Јединствени супарничари су уговорне стране, а то су поклонодавац и поклонопримци, пошто се због природе њиховог правног односа, спор може да реши само на један начин према свим уговорним странама. Тужилац је тужбу поднео против туженог ЈЉЈ, који је поклонодавац и тужених НН и ММ, који су поклонопримци. У овом случају постоји потпуна пасивна легитимација јер су тужбом тужилаца обухваћена сва лица која су учесници предметног материјално-правног односа. То што је тужени НН, уговором о купопродаји од 17.10.2010. године, свој сувласнички удео на породичној кући у ..., у улици ... бр. ..., са земљиштем на ком се кућа налази, продао ОО, која је, након подношења ове тужбе, укњижена као сувласник на тој кући, није битна чињеница за оцену постојања потпуне пасивне легитимације

тужених у овој парници. Ово због тога што је предметни спор облигационоправни, јер се расправља питање законитости уговора о поклону закљученог између тужених, у смислу одредбе члана 103. Закона о облигационим односима, а не расправља се о праву власништва на непокретности. ОО је сувласнички удео на непокретности која је предмет оба правна посла, стекла другим правним послом, уговором о купопродаји који је, у својству купца, закључила са туженим НН, као продавцем, дана 17.10.2010. године, а тај уговор није предмет ове парнице.

Због погрешног закључка о нужном супарничарству, другостепени суд није ценио наводе жалби тужених, па је другостепена пресуда укинута и предмет враћен другостепеном суду на поновно одлучивање о жалбама тужених.

У поновном поступку, другостепени суд ће, имајући у виду да у овом случају постоји потпуна пасивна легитимација, ценити основаност навода жалби тужених којима се оспорава правилност и потпуност утврђеног чињеничног стања битног за правилну примену материјалног права и одлучивање о основаности тужбеног захтева тужилаца.

Укинута је и одлука о трошковима поступка, јер зависи од његовог исхода.

Из изложених разлога, на основу одредбе члана 415. став 1. Закона о парничном поступку, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци овог решења.

**Председник већа – судија
Весна Поповић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић